Пам'ятаймо про Україну!

SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL.CV. No 3 TUESDAY, JANUARY 6 1998 PERSIPPANY and NEW YORK CENTS 75 -ЦЕНТІВ ПАРСИППАНІ І НЮ ЙОРК ВІВТОРОК, 6-го СІЧНЯ 1998 р. Ч. 3 РІК CV

Україна може незадовго стати членом СТО

Київ. — 30-го грудня на підсумковій пресконференції міністер закордонних справ України Геннадій Удовенко висловив сподівання, що 1998 року Україна вступить до Світової торговельної організації (СТО). Це означатиме, що українці зможуть вільно торгувати із світом за сприятливими тарифами.

За словами Г. Удовенка, який є також головою Генеральної асамблеї ООН, на сьогодні головне — „привести наше законодавство у відповідність до вимог Світової торговельної організації“.

Г. Удовенко назвав рік, що минає, роком великих успіхів української дипломатії. Серед них — великий українсько-російський договір та угода про розподіл Чорноморської фльоти, угода про дружбу і співробітництво з Румунією, визначення українсько-білоруського державного кордону.

Україна також брала активну участь у праці різноманітних регіональних структур, починаючи з НАТО і закінчуючи новонародженими типу Чорноморського економічного співробітництва.

Намагаються втримати диспечерів

Київ. — Головною проблемою українських авіядиспечерів є збереження кваліфікованих кадрів, заявив президент Федерації Профспілок Авіядиспечерів України Олександер Шуляк в інтерв'ю кореспондентові УНІАР.

Цю проблему обговорювано на IV З'їзді ФПАУ, який відбувся 24-25-го грудня. За словами О. Шуляка, у зв'язку з економічним занепадом на сьогодні 75 відс. українських авіядиспечерів обслуговують чужоземні компанії і тільки 20-25 відс. — українські. Президент ФПАУ зазначив, однак, що проблем з платнею в авіядиспечерів немає, „вона пристойна і виплачується регулярно“ — в середньому становить 372 гривні на місяць.

О. Шуляк заявив також, що федерація намагається самостійно підвищити рівень надання диспечерських послуг, який відстає від европейського рівня на 25 років. Вже створюється центр підвищення кваліфікації авіядиспечерів у Борисполі, де українські фахівці вивчатимуть англійську мову і нове технічне обладнання. О. Шуляк побажав, щоб держава не втручалась у керівництво авіядиспечерських організацій і одночасно зберегла для фахівців їхні пільги.

Помер проректор УВУ

Мюнхен (УВУ). — У п'ятницю, 2-го січня ц. р., у Мюнхені у ранніших годинах відійшов у вічність на 72-му році життя проректор і декан факультету права і суспільно-економічних наук проф. д-р Зиновій Соколюк.

З. Соколюк в молодому віці вступив в ряди Української Повстанської Армії і, закінчивши старшинську школу Олені II в Карпатах, служив старшиною-політвиховником у відділах УПА. У 1947 році З. Соколюк (псевдо: Семенів) прибув з рейдуючим відділом УПА до Німеччини. Скоро після цього він поступив на студії права і суспільних наук в УВУ які закінчив докторатом у 1953 році. У 1955 році він став доцентом, а згодом професором УВУ. Під час своєї довголітньої праці в УВУ, проф. Соколюк був декілька разів обраний деканом факультету права й суспільно-економічних наук та проректором. Рівночасно був він директором Інституту німецько-українських відносин.

Проф. Соколюк лишив по собі солідний науковий та публіцистичний доробок і добру пам'ять серед усіх людей, що його знали.

ПРОГОЛОШЕННЯ КОНВЕНЦІЇ УНСОЮЗУ

ОЦИМ ПОДАЄМО ДО ВІДОМА ГОЛОВНОМУ УРЯДОВІ, ВІДДІЛОВИМ УРЯДОВЦЯМ І ВСІМ ЧЛЕНАМ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ,

ЩО

34-та ЗВИЧАЙНА КОНВЕНЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

відбудеться

в ТОРОНТО, КАНАДА
в готелі The TORONTO HILTON
починаючи від 15-го травня 1998 року

Постанови статуту щодо вибору делеґатів на Конвенцію, кваліфікацій делеґатів, числа делеґатів з поодиноких Відділів і повновластей делеґатів є такі:

Вибір делеґатів і їх заступників має відбутися впродовж 60 днів від дня проголошення Конвенції. Маючи на увазі, що Конвенцію проголошено 6-го січня 1998 року, 60-денний реченець для вибору делеґатів і їх заступників скінчиться 6-го березня, 1998 року.

Делеґатів і їх заступників, до яких управнений даний Відділ, вибирається на звичайних зборах членів Відділу. Найменування повинно відбутися зі залі, і всі кандидати повинні бути представлені членам перед голосуванням. Кандидат, чи кандидатка, який, чи яка, одержав, одержала найбільшу кількість голосів, є обрані делеґатом, делеґаткою. Заступники делеґатів повинні бути обрані окремим голосуванням в такий самий спосіб. Кожна однакова кількість голосів, щодо заступника повинна бути вирішена негайно ще одним голосуванням над відносними кандидатами. Кожний член має право на один голос на кожного делеґата і кожного заступника, до яких управнений Відділ. Делеґати і їхні заступники мусять бути вибрані на цих самих звичайних зборах Відділу. Якщо делеґат не зможе взяти участи на Конвенції, його місце займе заступник. Коли Відділ має більше делеґатів, місця перешкоджених займуть заступники по черзі кількости одержаних при виборі голосів.

На зборах можуть бути приявні і голосувати за делеґатів і заступників тільки повноправні члени УНСоюзу. Повноправним членом є такий член, що платить вкладки за своє забезпечення в УНСоюзі. Тим самим член, що відійшов на безплатне продовження або виплачене забезпечення, або є суспендований, не може бути присутній на зборах і не може голосувати. Повноправні члени можуть голосувати за делеґатів і їх заступників тільки в тому Відділі, в якому платять вкладки до Братського Фонду УНС. Неприявні не мають права голосувати.

Делеґатами і їх заступниками можуть бути вибрані тільки ті повноправні члени УНСоюзу, які мають всі кваліфікації на урядовців Відділу є не менше як один рік членом УНСоюзу і не менше як шість місяців членами цього Відділу, що його мають заступати, до дня початку Конвенції, і в якому платять вкладки до Братського Фонду УНС, закінчили 18 років життя, є українського походження і не є головними або відділовими урядовцями чи аґентами якоїнебудь іншої подібної організації чи компанії, та які сповняють всі обов'язки супроти УНСоюзу, зокрема виявили активну участь в організаційній та розвитковій праці УНСоюзу. Не можуть бути вибраними делеґатами чи їх заступниками особи, які колинебудь неоправдано або злосливо внесли або причинилися до внесення будь-якої судової скарги, акції або процесу проти УНСоюзу у власному імені або в імені будь-якого іншого члена.

Кожний правно існуючий Відділ УНСоюзу, що має 75 або більше членів, які платять в тому Відділі вкладки до Братського Фонду УНСоюзу є управнений до заступництва і голосування в усіх справах, які будуть порушувати на Конвенції, а саме: Відділи, що мають від 75 до 149 членів включно, вибирають одного делеґата; Відділи, що мають від 150 до 225 членів включно, вибирають двох делеґатів; Відділи, що мають від 226-301 членів включно, вибирають трьох делеґатів; Відділи, що мають від 301 і більше членів, вибирають чотирьох делеґатів. Кожний делеґат є управнений до одного голосу. Жодний Відділ не може бути управнений до більше, як чотирьох делеґатів.

Відділ, який має менше як 75 членів, щоб здобути представництво на Конвенції, може об'єднатися з іншим Відділом, який також має менше як 75 членів, і коли обидва так об'єднані Відділи матимуть 75 або більше членів, які платять у цих Відділах вкладки до Братського Фонду УНС, тоді вони будуть управнені до вибору одного делеґата. Якщо ці Відділи не умовляться добровільно інакше, тоді Відділ з більшим числом членів буде управнений вибрати, делеґата, а Відділ з меншим числом членів — заступника.

Відділ, що не заплатив усіх вкладок і належностей до каси УНСоюзу, не буде управнений до вибору делеґата чи делеґатів.

Повновласті делеґатів і їх заступників мають бути прислані до Головної Канцелярії УНСоюзу, впродовж 10 днів по виборі делеґатів, але не пізніше, як за 60 днів перед Конвенцією.

Parsippany, NJ: дня 6-го січня 1998 року.

ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ УНСоюзу:

УЛЯНА М. ДЯЧУК	— предсідник
НЕСТОР Л. ОЛЕСНИЦЬКИЙ	— заступник предсідника
ПЕТРО САВАРИН	— директор для Канади
АНЯ ДИДИК-ПЕТРЕНКО	— заступниця предсідника
МАРТА ЛИСКО	— секретар
СТЕПАН КАЧАРАЙ	— діючий касир

Зрезиґнував міністер закордонних справ Ізраїля

Єрусалим. — Доводячи, що для нього немає більше місця в уряді прем'єр-міністра Беньяміна Нетанягу, у неділю, 4-го січня, зі становища міністра закордонних справ Ізраїля зрезиґнував Дейвид Леві.

Відхід Д. Леві залишив й без того послаблений ізраїльський парлямент в досить скрутному положенні, даючи правій коаліції прем'єр-міністра Б. Нетанягу мінімальну більшість. Про можливість своєї резиґнації Д. Леві попередив ще минулого четверга, 1-го січня, але те, що він зрезиґнував таки заскочило Б. Нетанягу, залишаючи йому до розв'язки ще одну урядову кризу.

Без п'ятьох голосів політичної фракції Д. Леві, прем'єр-міністер Ізраїля залишився з марґінальною більшістю 61- 59. Резиґнація Д. Леві була несподіванкою для багатьох, бо всі чомусь думали, що це тільки застрашуюча тактика, коли він заявив про свій намір, мотивуючи це непогодженням з пропонованим прем'єр-міністром бюджетом, який, на його думку, включав надто малу кількість фондів на допомогу потребуючим, а також через нерушимість мирних переговорів з палестинцями.

Не зважаючи на це, всього чотири години після резиґнації міністра закордонних справ, Б. Нетанягу на пресовій конференції заявив, що на його думку, цей уряд виявиться більш стабільним, як всі думають. Одначе аналітики уважають, що його певність може бути передчасною, бо навіть дехто з його ж Лікуд партії не є вдоволений існуючою ситуацією, тому починає виринати питання чи ця ситуація не спричинить можливости нових виборів.

Тим часом Білий Дім повідомив, що президент Билл Клінтон зустрінеться з ізраїльським прем'єр-міністром Б. Нетанягу 20-го січня, а з провідником Палестинської самоуправи Ясіром Арафатом 22-го січня.

Ірак заперечує заяви про масові розстріли

Багдад, Ірак. — У четвер, 1-го січня, Ірак публічно заперечив непідтверджені звинувачення Державного департаменту, що останніми тижнями проведено масові розстріли сотень, а може й тисяч політичних в'язнів, називаючи це брехливою видумкою.

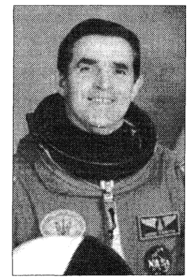
Державний департамент, у середу 31-го грудня, повідомив, що має достовірні, але покищо не підтверджені вістки про те, що уряд Іраку дав наказ в останніх тижнях старого року виконати ті масові розстріли. Джеймс Фолі, речник згаданого департаменту, підкреслив, що згідно з їхніми вістками велика кількість тих, яких розстріляно були засуджені на 15—20 років ув'язнення за такі злочини, як образа державних властей, або приналежність до опозиційної політичної партії. В отриманих повідомленнях зазначено, що останнім часом родини жертв почали отримувати тлінні останки своїх рідних, де виразно можна побачити сліди тортур. „Ці звідомлення є жахливі, тому ми всякими способами намагаємося отримати підтвердження їх автентичности“, — сказав Дж. Фолі.

У Багдаді міністерство інформації заявило, що „Уряди президента Билла Клінтона та Великобританії всякими засобами почали ширити неґативну пропаганду проти Іраку, але це їм не вдається“.

Таке заперечення зі сторони Іраку є незвичайно дивним, бо досі уряд Багдаду постійно ігнорував такі звинувачення.

КОСМОС ПІДКОРЯЄТЬСЯ УКРАЇНІ

Зустрітися з Леонідом Каденюком виявилося непростою справою. І це зрозуміло, адже багато американських газет та інших засобів масової інформації бажали зробити з ним інтерв'ю, підготувати репортажі про його полет у складі міжнародної залоги „Колюмбії“.

Л. Каденюк

Всі зусилля, спрямовані на те, щоб безпосередньо зв'язатися з Каденюком, не увінчалися успіхом. Довелося звернутися з офіційним листом до керівництва НАСА, в якому я просив надати мені можливість одержати інтерв'ю у Каденюка. На щастя, чекати відповіді довго не довелося, наступного дня мене повідомили про день і час зустрічі.

І ось ця зустріч відбулася. Від імені читачів „Свободи“ я привітав мужнього сина українського народу з успішним завершенням полету і побажав йому нових здобутків у космосі і на землі. А потім почалася невимушена розмова, за час якої мій співбесідник охоче відповів на всі поставлені питання.

— *Наших читачів, які уважно слідкували за полетом „Колюмбії“, найперше цікавить, як ви себе почуваєте після 16-денного перебування в космосі?*

—Почуваю себе прекрасно, цьому сприяло, те, що я довгий час готувався до цього полету, загартовував себе фізично. Мій улюблений вид спорту — біг, щоранку пробігаю від п'яти до десяти кілометрів. У недалекому майбутньому хочу наслідувати приклад мого брата, який долає марафонську віддаль.

— *Мені розповідали, що наступного дня після приземлення, ви приступили до праці. Чому не було передбачено принаймні короткочасного відпочинку?*

— Пробачте, але це питання не до мене, його слід адресувати тим, хто займається космічними полетами. А можу лише сказати, що в групі американських астронавтів дотримуються такого правила: якщо ти вдало приземлився і стан здоров'я задовільний, то тобі належиться відразу приступати до складання звіту про здійснений полет. Саме цим я тепер займаюсь.

Впродовж довшого часу я перебував у складі совєтської групи космонавтів. Мої спостереження дають право сказати, що американська система підготови астронавтів, яка базується на останніх досягненнях сучасної науки і техніки, більш раціональна, ніж та, якою користуються у Зоряному містечку.

— *Чи вдалося виконати наукові, поставлені особисто перед вами?*

— Я мав здійснити в космосі біологічні експерименти з кількома рослинами, в тому числі з брасікою рапа. Вона невелика на зріст, має гарні жовті квіти, дуже зручна для дослідження в умовах невагомости. Ця рослина вирощена професором Висканського університету Полем Вілліямсом. При довших космічних полетах, скажімо, на Марс, брасіка рапа відіграватиме ролю регенератора кисню. Мені приємно доповісти читачам, що всі заплановані експерименти успішно виконані. Американські вчені дали високу оцінку одержаним результатам.

— *Відомо, що ваші здобутки у космосі були гідно відзначені. Чи не скажете кілька слів про це?*

— Незабаром після приземлення мені, як і всім членам залоги, вручено медаль, на якій ви-

(Закінчення на стор. 4)

В Україні

(З інформацій УНІАР)

ОБРАНО КІЛЬКОХ ЧЛЕНІВ РАХУНКОВОЇ ПАЛАТИ

КИЇВ. — Верховна Рада України таємним голосуванням обрала п'ятьох членів Рахункової Палати. Радника голови Верховної Ради України з питань економіки Віталія Мельничука обрано заступником голови Рахункової Палати, Бориса Хропатого — секретарем, Віктора Огородника, Вячеслава Пилипенка та Ларису Вітковську — головними контролерами.

ПРИНАЙМНІ ПОЛІЕТИЛЕН ВИРОБЛЯТИМУТЬ

ІВАНО-ФРАНКІВСЬКЕ. — Німецька фірма „Лінде“ підписала протокол про передачу заводу з виробництва поліетилену Калуського виробничому акціонерному товариству „Оріяна“. Як повідомив директор заводу поліетилену Орест Пронік, потужність заводу — близько 13 тонн за годину, що на 0,5 тонн вище від проєктованої. Кредит на його спорудження в сумі 250 млн. німецьких марок надав Об'єднаний баварський банк. Співпраця між німецькою фірмою „Лінде“ та українською фірмою „Оріяна“ триває вже 12 років.

ЗАКЛИКАЮТЬ ЗЛІКВІДУВАТИ НЕДОТОРКАНІСТЬ ДЕПУТАТІВ

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ. — Члени обласної організації Народно-Демократичної Партії у зверненні до Президента України Леоніда Кучми пропонують одночасно з парляментарними виборами провести всеукраїнський референдум щодо доцільности статті в Конституції про депутатську недоторканість. Члени НДП Хмельниччини висловили переконання, що лише після скасування депутатської недоторканости до парляменту прийдуть чесні люди, справжні патріоти України. Л. Кучма висловив готовість винести на референдум питання про зняття пільг для депутатів.

НАЙВПЛИВОВІШІ ПОЛІТИКИ

СИМФЕРОПІЛЬ. — Опитування Кримського центру незалежних політичних досліджень засвідчило, що мешканці Криму вважають найвпливовішими політиками голову Верховної Ради Автономної Республіки Крим Анатолія Гриценка та голову Ради Міністрів Криму Анатолія Франчука. До першої десятки найвпливовіших політиків також увійшли заступники голови кримського парляменту Анушеван Данелян і Рефат Чубаров, лідер кримських комуністів Леонід Грач, голова Партії Економічного Відродження Володимир Шевйов, один з лідерів Партії „Союз“ і депутат Верховної Ради України від Криму Лев Мірімський, прокурор АРК Володимир Шуба, постійний представник Президента України в Криму Василь Кисельов, голова меджлісу кримськотатарського народу Мустафа Джемільов.

РОЗПЛАТИЛИСЯ ЗА ГАЗ ЯЛИНКАМИ

ТЕРНОПІЛЬ. — Тернопільська область розрахувалася за туркменський газ ялинками. Бережанське державне лісове господарство відправило в столицю Туркменістану шестиметрову сріблясту ялинку, яка мала прикрасити головну площу Ашгабаду. Відправлено також біля 4,000 українських ялинок для туркменських родин.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054.

UNA & Svoboda tel.: (973) 292-9800; Svoboda Fax: (973) 644-9510; UNA Fax: (973) 292-0900

Soyuzivka UNA Estate: 216 Foordmore Rd., Kerhonkson, NY 12446 (914) 626-5641, Fax (914) 626-4638, e-mail: fqsst@aol.com

Передплата на рік $100.00, на півроку-$60.00. Для членів УНСоюзу $75.00 річно, на півроку-$40. За кожну зміну адреси-$1.00. Чеки і грошові перекази виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли.

Головний редактор: Зенон Снилик

Second Class Postage paid at Parsippany, NJ

Рік політичної апатії

Роблячи підсумки подій пройшлого року, можна з чистою совістю ствердити, що він таки був роком політичної апатії. Насправді це був рік задоволеного існування та безтурботности, коли взяти до уваги стандарти цього кров'ю пересяклого та ідеологічно сп'янілого сторіччя. Одночасно це був також рік сльозоточивий, бо людство втратило з-поміж себе цілий ряд визначних особистостей, котрі в той чи інший спосіб впродовж багатьох років впливали на життя та буття народів і країн. Серед них дослідник морських глибин Жак Кусто, журналіст Майк Ройко, актор Джиммі Стюарт, китайський прем'єр-міністер Денг Жіаопінг, американсько-африканська активістка, дружина Малколма „Х" Бетті Шабаз, покровителька обездолених Мати Тереза та світом визнана „королева людських сердець" валійська принцеса Діяна. В основному це був рік, в котрому політика та її впливи майже цілковито не мали значення. Натомість, заіснувала майже ніким незавважена подія дуже значної вагомости, витворення котрої було вислідом багатьох трапунків, оказій та випадків і зусиль більйонів осіб довкола світу, але зокрема в Америці, котра швидким темпом допровадила до створення досі незаписаного в історії добробуту та багатства. І так Америка, країна, зроджена спонуками можливости релігійної свободи та порядками, котрі виявилися сприємливими для торгівлі, бо навчали—ощадливости, працьовитости, старанности та можливости відсунення фінансових зобов'язань, втішалася своїми здобутками, усвідомлюючи рівночасно, що з добробутом і багатством втрачає ті первісні духовні та культурні ціхи, котрі спрямували її на цей шлях.

Навдивовижу цей економічний ріст дав державі надзвичайні прибутки, країна могла збалянсувати свій бюджет, але в цьому випадку політики виявилися одностайними, навіть ідеологічні розходження не захитали їхньої настанови — відложити здійснення цього аж до 2002 року. Зайві фонди посприяли збільшити внутрішні видатки, чим обидві партії здобули собі прихильників. Однак в інших країнах світу економіка виявилася мачухою, та у відносно короткому часі захитала підвалинами таких сильних економічних систем як Японія чи Південна Корея.

Все ж таки у своєму добробутньому задоволенні людство спромоглося на такі досягнення, як ідентичне подвоєння вівці у Шотляндії, запущення робота-розвідувача на Марса, повернення Гонг Конґу під зверхність Китаю, визнання Тімоті МекВея винним у знищенні державного будинку в Оклагома Ситі та вбивстві 168 осіб, за що присуджено йому кару смерти, успішне народження семитернят і багато інших.

Проте в політичному аспекті, крім незначних подій тут і там, цілковита апатія та незацікавлення. Президент Билл Клінтон навіть не спромігся переконати Конґрес, щоб дав йому право „швидкого полагодження" торговельних договорів, Меделин Олбрайт, секретареві Державного Департаменту, не вдалося полагодити жидівсько-палестинського конфлікту і наново розпочати переговори замирення, чи будь-яких успіхів у Боснії, іракський президент Саддам Гуссейн грається у кота і мишку не тільки зі ЗСА, але з цілою міжнародною спільнотою, нехтуючи вимогами Організації Об'єднаних Націй, а російський президент Борис Єльцин починає турбуватися занепадом російської духовности.

В Україні, де з наближенням виборів повинна б горіти політична діяльність, завважується посилення отого незацікавлення, всі та все, а зокрема Верховна Рада та Уряд „болтаються" у своїх неуспіхах. Невже ж ще й досі їм не ясно, що утвердити незалежність своєї держави — це виключно їхня справа, бо ніхто за них цього не зробить. Тільки ті, з рук яких у 1991 році вдалося вирвати український народ і країну, наполегливо, об'єднано та пляново працюють над тим, щоб її знову в той чи інший спосіб завести в московське ярмо.

Прийшла пора українським політикам, громадським діячам і всім, кому дорога доля молодої української держави, отрястися з самозадовільного животіння та взятися до конкретної праці. Сумніву в тому немає ніякого, що Україна та її народ на це спроможні, щоб захиститися від усяких внутрішніх і зовнішніх небезпек своїх недоумків і чужих зазіхань.

Ярослав Гайвас

ПРИЧИНИ Й НАСЛІДКИ ГОСПОДАРСЬКОГО ЗАЛОМАННЯ

Дальший пербіг господарського заломання у багатьох країнах світу, не зважаючи на кваліфіковані експертизи знавців економіки, — неясний. Дехто передбачає його поглиблення, дехто припускає, що заломання осягнуло свій вершок і тепер економічне життя нормалізуватиметься.

Апогей кризи припав на Південну Корею

Сучасна господарська криза охопила чимало країн. Те, що почалося в липні 1997 в Таїланді, що потім вдарило по Малайзії, Індонезії, в меншій мірі зачепивши Сингапур і Філіппіни, несподівано осягнуло свій апогей в Південній Кореї. Це країна, союзник ЗСА, була під спеціяльною опікою Вашінґтону не лише політично, але й економічно. На початку кризи Вашінґтон остерігав корейців, щоб ніякої фінансової допомоги з його боку не чекали. У той самий час Вашінґтон вживав усіх засобів, щоб Південна Корея отримала допомогу від Міжнародного валютного фонду. Він виділив для цієї цілі 57 блн. дол. очевидно — ратами і під дуже ригористичними вимогами. Вимоги ці викликали крайнє обурення серед південних корейців. І якраз тоді обрано нового президента Кореї, який спершу заявив, що вимагатиме ревізії тих вимог, а опісля, усвідомивши глибину кризи, погодився на них, щоб тільки дістати допомогу. Одначе криза гіршала з дня на день, корейська валюта — вон — падала щоденно, й у короткому часі стало ясно, що 57 більйонів не вистачить, борги багато більші, ніж подано до загального відома, а валютні резерви — значно менші, і Вашінґтон став перед потребою організувати значно більшу допомогу, а крім цього поставити до диспозиції Сеулові тих своїх п'ять більйонів, які він резервував на крайній лише випадок. Одначе і різні додаткові допомоги, особливо з боку Японії, яка сама перебуває в кризі, не стримали упадку господарки і фінансів у Південній Кореї, серед фінансистів виник вислів: „Вся Корея — на продаж". Ціни падуть стрімголов і різні американські та інші закордонні приватні капітали пробують за мінімальну ціну купувати те, що має якусь значнішу вартість. Самі корейці називають це „добою гієн": місцеві підприємці вже не мають сили боронитися, а закордонні фінансові потентати у спекулятивних цілях захоплюють щонайласіші об'єкти. Ще двом державам Таїляндові та Індонезії — Міжнародний валютний фонд надав допомогу, але Малайзії відмовив.

А ще недавно їх називали „азійськими тиграми"

Чому і як дійшло до того в країнах, яких недавно називали „азійськими господарськими тиграми", а їхні осяги — „південносхіднім азійським господарським чудом"? На це були зовнішні та внутрішні причини. Ззовні, особливо з Америки, прийшла в крайній формі концепція „ліберального ринку": чим менше контролі, тим краще. Державні чинники не втручаються у господарські проблеми, підприємець робить, як уважає за потрібне, щоб тільки були гроші. А тому що своїх грошей не було, їх позичали без особливих трудів в ЗСА, а ще більше в Японії. З Америки приходили за американські гроші найновіші технології, приходили підприємці зі своєю експертизою. І діло йшло. Але і більшав апетит на прибутки. І тут приходимо до внутрішніх причин.

Контролі не було, держава стояла осторонь і появлялися чудесні баланси і рапорти про фантастичні зиски. А на базі таких матеріялів далі без труду приходили позики. Частина з позичених грошей спряла розбудові виробництв, але більшість їх розподілялося між родинами — витрачалася на будовництво розкішних палаців. І ось один з французьких кредиторів забажав переведення контролі, й то французькою фірмою. Корейська фіма подала на базі свого книговедення, що мала вона один блн. дол. прибутку. Контроля тим часом виявила, що має один більйон, але не прибутку, а втрат. Зрозуміло, що кредитори почали допоминатися негайної виплатности короткотермінових боргів. А ці борги — то найбільше лихо в торговлі і промислі, бо платності приходять переважно тоді, коли готівки немає.

Міжнародні капітали, особливо спекулятивні, що йдуть не для розбудови промислу і закупу товарів, а на спекуляцію грішми і цінними паперами, вже раніше, передбачаючи такий розвиток, позбулися своїх цінних паперів, і коли стався перелом на біржах, то виявилося, що акцій на продаж багато, а покупців мало. А тим, що хотіли забрати з банків свої вони і купити за них доляри, бракувало готівки у банках, а доляр щодня ріс в ціні. Таке сталося не тільки з вонами, але і з іншими місцевими грішми. Це спричинило паніку. Як завжди у таких випадках, банки намагаються повернути борги від тих, що дістали позички. І як це діється завжди в такій ситуації, позички стають невиплатні і це остаточно добиває економіку.

Між іншим, подібне сталося декілька років тому з американськими ощадностевими інституціями. Ми знаємо, що на цьому потерпіли і наші кредитівки, а деякі взагалі перестали існувати. Тільки це не зашкодило американській економіці, бо вийшов закон про створення окремого фонду порятунку кредитівок і щадників. Усе те коштувало Америку, тобто американського щадника і платника податків, щось около 200 блн. дол., а тепер, як подала преса, виявляється, що це буде треба доплатити 50 більйонів. В Америці гроші знайдуться — на те вона Америка.

Саме тоді, коли вже закипало на південносхідньому тихоокеанському обширі, в Куаля Люмпур, столиці Малайзії, відбулася велика конференція народів тих просторів у справах економіки, а в першу чергу у справі кризи: чому вона наступила і як з неї вийти. Взяла в тій конференції участь і американська делегація експертів на чолі з державним секретарем Меделин Олбрайт. Прибув туди і Джордж Сорос, але в приватному характері. М. Олбрайт не мала щастя, бо коли вона почала азійським делегатам вияснювати господарські проблеми і радити, як краще працювати, то вони загаласували, що їм не треба лекцій і поучувань, а треба грошей на сплати рахунків. А коли впало прізвище Сороса і хтось сказав, що він може дати практичні поради, то реакція була така, що Сорос вийшов і більше не вернувся. Конференція скоро і без рішення скінчилася.

В половині грудня відбулася друга конференція представників тих самих народів для відзначення 30-ої річниці регіонального блоку „Асоціяція південносхідних азійських народів", яку було засновано 1967 року. Ця асоціяція, ще недавно потужна сила, цим разом уже тільки закликала до „більших національних, регіональних і інтернаціональних зусиль, включаючи економіки Европейського Союзу, Японії і ЗСА та міжнародні фінансові інституції, щоб вони подолали існуючу ситуацію якнайскоріше". Але що вони можуть тепер зробити?

Наслідки цієї кризи заторкнуть весь світ

Наслідки азійського господарського заломання заторкнуть навіть такого економічного велетня, як ЗСА. Південносхідні азійські народи були великими імпортерами американських машинових і технологічних виробів.

Тепер їхня роля імпортерів значно змаліє, що вже відбувається на американському терені. Будуть і грошові труднощі, бо Вашінґтон мусить максимум уваги і засобів присвятити Південній Кореї. Не знати ще, які райони зазнають гірших заслідків того азійського заломання і чи Америка знову не мусітиме спішити з фінансовою допомогою. Японія, яка розпоряджає колосальними фінансовими ресурсами, сама в клопотах, а господарські заломання її сусідів захитують її додатково.

Для ЗСА це відіб'ється некорисно на їхніх заходах своєрідної американізації наростаючої глобалізації світової господарки. Не йдеться тільки про поширення американських зв'язків і впливів фінансового і господарського характеру і технології, але в не меншій мірі — про суспільно-ідейні та методичні концепції. Глобалізація вільного світового ринку в руслі лібералізму американського типу зазнала такої невдачі на різних світових відтинках, що принаймні на якийсь час вона стає нереальною і неактуальною. А одночасно виростають нові сили, які будуть виповнювати світову дійсність. Вже тільки два роки ділять нас від органічного з'єднання Европи в одну господарську цілість. Европейцям вдалося знайти базу і форми для великої ідеї генерала де Голя „об'єднаної Европи батьківщин" в новій синтезі з матеріяльно-технічним прогресом. Европа ця числом населення перевищує ЗСА, а також, мабуть, не буде позаду американського генія. А є ще й інші великі сили у світі, і кожна з них на свій лад пробує, а в майбутньому ще більше пробуватиме різьбити на свій взір якусь частину нашої плянети.

Володимир Старосольський

(У 120-річчя народин)

Володимир Старосольський народився 8-го січня 1878 року.

У 100-річчя його народин, у січні 1978 року, у „Свободі" поміщено статтю Івана Кедрина, початок якої цитуємо:

„Це була виїмкова і насправді дуже рідкозустрічна комбінація прикмет тіла і духа, що зосередилась в одній особі". Автор основно розповідає про життя, діяльність, наукову творчість Старосольського.

Д-р В. Старосольський (1938 р.)

На закінчення читаємо: „Колись прийдеться списати імена таких світочів культури, як Володимир Старосольський, і вписати їх на таблиці в Пантеоні воскреслої України, щоби грядучі покоління знали, що вона мала багато великих синів".

В іншій статті І. Кедрин пише: „Молоде покоління взагалі не здає собі справи з того, що в 20-их, 30-их роках була в Західній Україні ціла галерія видатних постатей, що їх не посоромилась би найбільша нація у світі".

Здавалося б, що все минуле забулося. Аж у бюлетені „Смолоскип України" за квітень 1997 року читаємо про молодечу наукову конференцію, яка відбулася у Києві 27-го лютого на тему „В. Старосольський — захисник людини та науки". Її організатори — „Наукове Товариство ім. Липинського" та Молодече історичне Товариство, при сприянні Видавництва „Смолоскип".

Згодом прийшла вістка, що на радіопрограмі Шаповалова „Віднайдені імена" науковець Ірина Кресіна прочитала доповідь про В. Старосольського. Згодом ми дізналися, що вона поважно вивчає наукову спадщину В. Старосольського (в чому співпрацює її син). Плянує перевидання „Теорії нації" В. Старосольського. (Треба надіятися, що фінансово піддержать цей проєкт наукові установи та приватні особи).

У 120-ту річницю народження В. Старосольського 8-го січня появиться її стаття в часописі „Час-Time" в Києві.

Діяспора теж не забула В. Старосольського. В 1970 році були вечори в його пам'ять. В 1991 році НТШ видало збірник ч. 210 „Володимир Старосольський — 1878–1942". В ньому, крім біографічного нарису (автор Юрій Старосольський і частинно Уляна Старосольська), поміщено деякі наукові праці, промови, статті В. Старосольського та про нього.

Сьогодні містимо уривок статті Володимира Старосольського „Віра в безсмертність нації". Вона писана 1916 року, але її зміст актуальний сьогодні.

„Допущення такої можливости, що ми могли би бути ким-небудь засуджені на національну смерть, стоїть проти погляду, що джерело нашого життя безсмертне, та що наша доля лежить передусім у наших руках.

Фіхте в найтяжчу для своєї батьківщини пору... в основу своїх означень поклав переконання про безсмертність нації. Це переконання, ця віра, в'яже народ в одну велику цілість, вона є товчком руху, праці, походу вперед... Нема народу без віри в його безсмертність. З вірою цею націю родиться і з утратою її мусіла би умерти. Бо не тільки віриться в це, чого бажається, але і бажати хотіти можна лише цего, в чого здійснення віриться. Нема справжньої волі без переконання про увінчання її успіхом. Діяльна, жива воля нації, родиться з віри в її безсмертність, в це, що будучина належить до неї.

В круговороті теперішніх подій більше чим коли-небуть треба нам вірити, що будучність наша, що ніхто не в силі нам її відобрати.

Йдеться в цій війні про це, коли і в якій мірі здійсняться наші бажання і домагання. Мусимо зробити усе, щоб вони здійснилися в якнайбільшім об'ємі. Не сміємо допустити думки, будьто би йшла справа про наше життя. Якщо б навіть скридила нас ще раз історія, то це не принесло би нам загибелі. Це значило би лишень, що хвилина відпочинку, спокійної творчої праці для нас ще не прийшла, що шлях до перемоги ще далекий,

(Закінчення на стор. 4)

Надія Волинець,
Бережани

Золоті рядки ювілейних пошанувань Б. Лепкого

I

Золотим рядком до подій в 1997 році вписалися ювілейні дні пошанування життя і творчости великого сина України Богдана Лепкого.

125 літ тому в Кривенькому біля Крогульця на Гусятинщині, осінній листопадовий день розпочав відлік життя людині небуденного письменницького і малярського таланту. Доля водила його світами від бережанських околиць до професорської катедри в Ягелонському університеті і просвітительських студій в німецьких концтаборах, посилала на захист прав українців до польського сойму, приводила на перхрестя життєвих стежок смуток щоденної родинної нужди і радість зустрічей в своїй хаті літературно-мистецького цвіту України, звіювала воєнною завірюхою і хоронила для великої письменницької місії.

І з-під його талановитого пера піднявся у нескінчений вирій сірий шнурок тужливих журавлів, воскрес для вічного життя Мазепа, залишилися „незабутніми" в світовому літературному процесі Т. Шевченко і М. Вовчок, І. Котляревський і В. Стефаник, а історичні постаті князів, козацьких героїв вписалися назавжди на сторінках другого видання „Історії України" М. Аркаса. Всі ці рядки письменникового життєпису зроджувалися в пам'яті обізнаних або ставали відкриттям для спраглих у дні великого зриву лепківських святкувань, що прокотилися Україною.

Як і п'ять років тому, ювілей розпочав свою статечну ходу з Тернопільщини. 18-го жовтня Тернопільський Педагогічний Університет з ініціятиви академіка, професора Р. Гром'яка та катедри української філології організував наукову конференцію „Творчість Б. Лепкого в контексті европейської культури XX століття". Її високий рівень визначили доповіді професорів Ф. Погребенника і Ю. Ковалів з Києва, Р. Гром'яка, М. Ткачука, О. Куцої, І. Герети з Тернополя, Л. Голомб з Ужгороду, Чеслава Дудки, Ірини Бетко, Владзімєжа Вільчинського з Зеленої Ґури (Польща), д-ра Романа Смика з Чикаґо (ЗСА).

Того ж дня у мистецькій ґалерії обласної Спілки Художників України відкрито виставку лепківського екслібрису. Признання дістали праці майстрів малої графіки Ярослава Омеляна, лавреата нагороди ім. Братів Лепких з Тернополя, В. Неймеша з Харкова та І. Балана з Чернівець. А ввечері гості і тернополяни зібралися на пошанування поета в обласному драматичному театрі. Промовляли професори Р. Гром'як, Ф. Погребенник, О. Федорук, д-р Смик, директор Батуринського історично-архітектурного заповідника Алла Олещинська. Актори поставили виставу за одноіменною повістю ювілята „Сотниківна" (автор сценарію Б. Мельничук, режисер Є. Ваврик).

19-го жовтня святкування перенеслось на Бережанщину. Розголос про відкриття у цей день пам'ятника зібрав до родимого краю письменника і науковців, що напередодні з'їхалися до Тернополя, і шанувальників з Києва і Львова, Івано-Франківського і Тернополя, Рогатина і Коломиї, Перемишлян і Козови, Золочева і Чорткова. Своє перебування вони розпочали з походу по лепківських місцях сіл Поручина і Жукова. Поклонилися могилі о. Сильвестра Лепкого, також письменника і видатного громадського діяча, відвідали церковцю, музей родини Лепких, школу його імені, разом з односельчанами та учнями освідчилися в пошані ювілятові перед його пам'ятником, що постав шість років тому.

А по полудні святочним гомоном виповнювалися Бережани. Під вікнами колишньої гімназії, а тепер музею Б. Лепкого біле покривало маґічно тримало в напрузі всіх, хто прийшов на зустріч з письменником. І ось надійшла урочиста мить відслонення. Його здійснили відомий меценат української культури д-р Р. Смик, голова Національної комісії з питань повернення в Україну культурних цінностей О. Федорук, заступник голови обласної адміністрації Б. Анрушків, проф. Р. Гром'як, голова районної адміністрації І. Синишин.

„З поверненням, поете, у найкраще місто твоїх молодечих літ". Так привітав цю урочисту подію ведучий свята, Роман Висоцький. Повернення стало можливим завдяки щедрій пожертві д-ра Р. Смика та Стефанії і о. митрата Володимира Тарнавських з Едмонтону, талановитим рукам скульптора І. Сонсядла, майстра у металі М. Самарика, архітекта Б. Білоуса та бережанських будівельників під орудою М. Романишина і С. Комарницького.

Над площею попливла тужлива мелодія знаменитої пісні братів Лепких „Чуєш, брате мій" у виконанні хору „Просвіта" (диригент З. Головацький). Схвильована громадськість несла до пам'ятника китиці квітів, калинові грона, вишиті рушники, запалені свічки і свою нерозгублену по багатьох літах незрадливу пам'ять. Про значення творчости письменника говорили у своїх промовах обласні і районні керівники, науковці, поети, гості з інших міст. Потім відбувся святочний концерт з участю бережанських аматорів та запрошених професійних виконавців з Тернополя, Львова та Івано-Франківського.

Гості і бережанці мали нагоду цього ж дня оглянути виставку праць бережанських містців. Художні емалії З. Мігоцького привернули увагу д-ра Р. Смика і він, як вірний меценат лепківської справи, закупив і передав їх Музеєві Б. Лепкого у Бережанах.

Закінчення буде

Презентація англомовного перекладу 1-го тому „Історії України–Руси" М. Грушевського в Клівленді

Англомовний переклад 1-го тому „Історії України–Руси" Михайла Грушевського науковцями Канадського Інституту Українських Студій — це велике досягнення в поширенні правдивої історії України серед науковців і істориків світу. КІУС репрезентували директор д-р Зенон Когут, д-р Максим Тарнавський, директор видавництва інституту, і проф. Любомир Винар від Українського Історичного Товариства. Презентація відбулася 13-го грудня 1997 року в залі церкви Св. Покрови в Пармі. Помимо несприятливої погоди, на зустріч з науковцями прибуло майже 50 осіб. Мгр В. Ліщинецький привітав від громади гостей з Канади і голову УІТ, вказав на важливість перекладу і просив присутніх придбати для родинної бібліотеки чи на подарунок примірник 1-го тому „Історії України–Руси" в англійській мові.

Після привіту слово забрав д-р М. Тарнавський, який вів програму до кінця зібрання. Він розповів коротко про працю інституту і видавництва з часу його заснування. Інститут був заснований в 1976 році фондом українських меценатів і дорівняльного фонду уряду Альберти. КІУС за свої досягнення в науці здобув собі признання керівних кіл Альбертського університету, що підкреслив президент університету д-р Родерик Фрейзер в привіті на святкуванні з нагоди 20-ліття інституту. Інститут став джерелом інформації українознавства серед місцевої, національної і міжнародної громадськості. КІУС видав понад 100 книжок, монографій, випрацював програму для українського двомовного навчання. Інститут з його відділом у Торонто видав першу в світі 5-томову англомовну Енциклопедію Українознавства. Він провадить також дослідчу працю на історичні процеси, мовні і економічні.

Відтак був висвітлений відеофільм, на якому присутні побачили прекрасний будинок, де розмістився інститут з усіма відділами і персоналом по праці. Першим директором інституту був д-р М. Лупул (1976–1986). З відновленням української незалежности інститут значно поширив співпрацю з українськими науковими установами. Переклад і видання 1-го тому „Історії України–Руси" М. Грушевського є одним з найбільших досягнень інституту. Книга в твердій оправі, 600 сторінок, дві географічні карти, 1700 бібліографічних покажчиків, на доброму папері. Чіткий друк приваблює читача, а переклад, за словами д-ра Тарнавського, читається краще, ніж сам оригінал, і для присутніх на вечорі книга коштує тільки 60 дол.

Наступним говорив д-р З. Когут, який представив коротко напрямні праці інституту на сьогодні і майбутнє. Обидва доповідачі відвідували Клівленд і Лорейн, коли відбувалася збірка фондів на Український Інститут в Гарварді. Збереження української спадщини і ідентичности було від початку заснування КІУС одним з головних напрямів його праці, як вивчення української мови, забезпечення шкіл підручниками, доповіді для громад і семінарі для студентів. До праці інституту залучаються особи з 5–6-го поколінь. Вони набувають знання з українознавства, а відтак передають його іншим. З відновленням української незалежности інститут почав співпрацювати з університетами України, допомагає стипендіями студентам і надає дотації науковцям на певні проєкти. Інститут став головним джерелом інформації з українознавства для канадського уряду, допомагає в утвердженні демократичних і економічних реформ в Україні за допомогою канадсько-українського проєкту парляментської співпраці.

Д-р Л. Винар розповів про М. Грушевського і його епохальну працю, десятитомову „Історію України–Руси". Історики російські і польські заперечували історичність української нації. М. Грушевський доказав на підставі археологічних, архівних, мовнокультурних джерел етноґенезу українців від Антів, Київську Русь, Галицько-Волинську державу, Козацьку державу і проголошення незалежности в 1918 році. Історія України М. Грушевського — це перша синтеза історії України від її ранніх часів до половини XVII-го століття.

М. Тарнавський сказав, що переклад 1-го тому і всіх 10-ти, що слідуватиме, треба завдячувати центру досліджень історії України ім. П. Яцика, який пожертвував КІУС мільйон долярів. Директором центру є д-р Ф. Сисин, який і започаткував працю над перекладом. Переклад виконала Марта Скорупська при допомозі Анджея Поппе, головного редактора Ф. Сисина і Уляни Пасічник. Всі присутні придбали том перекладу. Василь Ільчишин запропонував, щоб переклад придбали університетські і міські бібліотеки; видавництво мусить подбати про рекляму, а тоді вже можна сподіватися на успіх. Науковцям подякував від громади В. Ліщинецький, а Зірка Мудрак від УЗО гостила присутніх перекускою і напоями.

Євген Бачинський

У ДВАДЦЯТУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ
нашого дорогого БРАТА, ШВАҐРА і ВУЙКА

бл. п.

ЙОСИФА ТЕЛЕЦЬКОГО

та

В П'ЯТДЕСЯТ ЧЕТВЕРТУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ
нашого дорогого незабутнього БРАТА, ШВАҐРА і ВУЙКА

бл. п.

ІВАНА ТЕЛЕЦЬКОГО

будуть відправлені заупокійні

СВЯТІ ЛІТУРГІЇ

в церквах:

свв. Петра і Павла в Джерзі Сиіті, Н.Дж. 11-го січня 1998 р. о год. 8-ій ранку;
св. Володимира Великого, Марлборо, Н. Дж. 11-го січня 1998 р. о год. 11-ій ранку;
св. Николая у Пассейку, Н. Дж., 14-го січня 1998 р. о год. 7:30 ранку;
св. Духа, Честер, Па., 11-го січня 1998 р.

Вічна їм пам'ять!
Просимо згадати покійних у своїх молитвах.

Сестра СТЕФАНІЯ ЦЬОЛКО з мужем ІВАНОМ і родиною

У Різдвяному часі відійшов від нас у таємничі зоряні простори наш дорогий, незабутній МУЖ, люблячий БАТЬКО І ДІДУСЬ

бл. п.

інж. мех.

ЛЕВ ЯЦКЕВИЧ

популярний журналіст і довголітній редактор журналу „Життя і знання".

У ДРУГУ СУМНУ РІЧНИЦЮ ЙОГО ВІДХОДУ від нас заупокійна

СЛУЖБА БОЖА

була відправлена 31-го грудня 1997 р. о год. 10-ій ранку в Бостоні.

Дружина АЛЕКСАНДРА ЯЦКЕВИЧ з родиною

13-го грудня 1997 року сповнилося десять років з дня смерті нашого улюбленого БАТЬКА І МУЖА

бл. п.

ЮРІЯ ЛАВРІНЕНКА (ДИВНИЧА)

автора антології „Розстріляне Відродження", книги портретів письменників „Зруб і Парости", та численних літературно-критичних і наукових праць.

Співробітників Юрія Лавріненка, друзів, вихованців, вшанувальників його спадщини, читачів його творів, прохаємо в цей період помолитися за спокій його душі.

Вічна йому пам'ять!

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА
(Панахида)

була відправлена 4-го січня 1998 р. в церкві Св. Володимира
160-170 West 82 Street, New York, N.Y. 10024.
Tel.: (212) 873-8550.

Дружина — МАРІЯ ДАНИЛІВНА
Син — МИКОЛА з дружиною МАРІЄЮ і сином АНДРІЯРНОМ
дочка —ЛЕСЯ з чоловіком ГІЛЯРІЄМ ЗАРИЦЬКИМ

Ділимося сумною вісткою з родиною і приятелями, що 31-го грудня 1997 р. по тяжкій недузі відійшов у вічність на 81-му році життя наш найдорожчий МУЖ, БАТЬКО, ДІДО, СТРИЙКО

бл. п.

ІВАН ЯРЕМЧУК

нар. в селі Остапківці, повіт Коломия.
Активний член ОУН на рідних землях, член Похідних Груп на великій Україні, член Організації ОДВУ, член Пластової Фундації в Ню Йорку, колишній член Сеньйорів при Самопомочі.

ПАНАХИДА відбулася в п'ятницю 2-го січня 1998 р. о год. 6:30 веч. в похоронному заведенні Петра Яреми, 129E. 7th St., New York.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в суботу, 3-го січня 1998 р. о год. 9:30 ранку в церкві св. Юра, а відтак на цвинтар св. Андрія Первозванного в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Залишив у глибокому смутку:
дружину — ЛЮБУ
синів — ВОЛОДИМИРА з дружиною ЄВОЮ
— РОМАНА
внука — ДАНИЛКА
сватів — МЛИНАРИКІВ
братанка — МИХАЙЛА з родиною в Україні.

Просимо про молитви.
Вічна йому пам'ять!

Замість квітів родина просить складати пожертви на виховання священиків.

У ПЕРШУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашого найдорожчого і незабутнього
МУЖА, БАТЬКА, ДІДА і БРАТА

бл. п. д-ра

РОМАНА СОСЕНКА

буде відправлена СЛУЖБА БОЖА в соборі свв. Володимира і Ольги в Чикаго, Ілл.

дружина ГАЛЯ з дітьми і внуками

В часі похорону зложили пожертву 50.00 дол. на ТУМ д-р М. і М. Ріпецький і 50.00 дол. А. Харук на Інтернат незрячих у Львові. В подяці імена їх були пропущені, за що проситься вибачення.

У ВОСЬМУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
мого дорогого МУЖА

бл. п.

ВАСИЛЯ ПАПІЖА

будуть відправлені

Заупокійні Служби Божі
у таких церквах:

17-го січня 1998 р. в Люрді Франція
у Бразилії
у Вудстоку Канада
17-го січня 1998 р. о год. 10-ій ранку у церкві св. Івана Хрестителя у Дітройт (захід).

Приятелів та знайомих просить про молитви

дружина ОЛЕНА

З великим жалем і смутком повідомляю родину і знайомих, що 29-го жовтня 1997 року відійшов у вічність, після тяжкої і довгої недуги, проживши 84 роки, наш дорогий та улюблений

бл. п.

ВОЛОДИМИР БЕРЕЗЯК

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 1-го листопада з Катедри Непорочного Зачаття у Філядельфії на цвинтарі Святої Марії, у Факс Чейсі, Па.

Залишив у глибокому смутку:
дружину — КАТРУСЮ
сестрінка — д-ра МИРОНА КОМАРИНСЬКОГО з дружиною
сестрінку — д-р ІРЕНУ КОМАРИНСЬКУ
швагерки — ЄВГЕНІЮ ТОВТ з чоловіком, дітьми і внуками
— СТЕФАНІЮ ПЛОСКІНУ з чоловіком, дітьми і внуками
— СОФІЮ МАНЬКО-КОЛОДІЙ з чоловіком і синами
швагра — ТЕОДОРА ДУДУ з дітьми і внуками та родину в ЗСА й Україні

Нехай земля американська буде йому легкою
Вічна йому пам'ять!

ПОДЯКА

Цією дорогою складаю щиру подяку отцям з катедри Філядельфії за похоронні відправи.

Особливу подяку складаю Владиці Пасці за відвідини покійного, під час хвороби та уділення, останній хвилині Тайни Єлеопомазання.

Щира подяка сестрінці мого чоловіка д-р Ірені Комаринській за дуже цінну допомогу у підготовці похорону.

Складаю подяку родині за чудові квіти, та пожертви на Службі Божі.

Сердечну подяку складаю моїй родині та приятелям Михайлові Гись, родинам Бурило, Ґоль, Шматалохам, що віддали Володимирові останню прислугу і відпровадили на вічний спочинок.

Я невимовна вдячна всім, хто мене підтримав щирим словом потіхи листовно і телефонічно.

Моя подяка д-рові Ярославові Комаринському, за щире співчуття та пожертву на будову монастиря в Зарваниці.

Щира подяка моїм сестрам Євгенії, Стефанії та Софії Колодій і Михайлові Гись, родині Бурило за дуже жертвенну фізичну і моральну допомогу під час тяжкої недуги, мого найдорожчого покійного чоловіка.

Особливу подяку складаю д-рові Романові Дикому мол. за дуже дбайливу опіку, що все своє професійне знання, віддав моєму покійному чоловікові, щоб тільки улегшити його терпіння через кілька років.

Дякую Михайлові Насевичу, власникові похоронного заведення за взірцеву услугу в час похорону.

Нехай Господь Бог винагородить всіх вас за ваші добрі серця.

Дружина КАТРУСЯ МАНЬКО-БЕРЕЗЯК

В невимовному горі повідомляю усіх приятелів і знайомих, що в понеділок, 17-го листопада 1997 р. закінчив трагічно на 42-му році життя, виконуючи свою професійну працю при направі ліфту, найдорожчий та незабутній ЧОЛОВІК, СИН, БРАТ, ЗЯТЬ І ПЛЕМІННИК

бл. п.

ЗЕНОН ФАНОК

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 21-го листопада 1997 р., а тлінні останки спочили на цвинтарі св. Духа в Ґемптонбурґу, Н.Й.

Покійний залишив у смутку:
дружину — КАТЕРИНУ ЛИТВИНКУ-ФАНОК
матір — ІВАНКУ ФАНОК
сестер — ЛІДІЮ ҐУҐЛІЄМУ, ЛЕСЮ БАЛАВРУ і АННУ ВОЦАЛ
братів — МИКОЛУ І ІВАНА ФАНОК
тещу — ОЛЬГУ ЛИТВИНКУ
сестрінків і братанків — ОЛЕКСАНДРУ і АНТОНА ҐУҐЛІЄМО,
— МАРІЯННУ, ТАРАСА І АДРІЯНА БАЛАВРУ
— ПЕТРА, ІВАНА І ХРИСТИНУ ВОЦАЛ
— ІВАНА ВІНСТОНА і
— СТЕФАНІЮ ФАНОК, АДАМА і МЕЛАНІЮ ФАНОК
— ХРИСТИНУ ШПАК
та дальшу родину в ЗСА, Канаді, Польщі та Україні.

Цією дорогою складаю щиросердечну подяку приятелям і знайомим, які вшанували пам'ять покійного та у хвилинах нашого смутку особисто, телефонічно чи листовно зложили свої співчуття.

Дякую духовникам о. Патрикієві Пащакові, Бернардові Панчукові та о. Лаврентієві Лавринюкові із церкви св. Юра в Ню Йорку, о. Христофорові Войтині із церкви Царя-Христа в Асторії, о. Збігнєву Бжезіцькому із церкви св. Духа в Кембелл Голл, Н.Й., о. Олексієві Хутерові із церкви св. Тройці в Кергонксоні, о. Маріянові Струцеві із церкви свв. Петра і Павла в Джерзі Сиіті і о. Юрієві Сівкові з української православної церкви в С. Бавнд Бруку за молитви, Служби Божі та теплі прощальні слова.

Дякую похоронномму заведенні Петра Яреми в Ню Йорку за переведення похорону. Щиро дякую усім, що взяли участь у похоронних відправах.

У тривалу пам'ять моєї безмежної любови складаю 5,000 дол. на Будівельний фонд Українського Музею в Ню Йорку, а підприємство, в якому працюю, зложило дальших 5,000 дол.

В пам'ять покійного можна складати пожертви на Фонд Допомоги Дітям Чорнобиля: Children of Chornobyl Relief Fund, 272 Old Short Hills Rd., Short Hills, N.J. 07078.

Щиро прошу про молитви за спокій душі мого найдорожчого Зенона.

Нехай американська земля буде йому легкою!
Вічна йому пам'ять!

Опечалена дружина КАТЕРИНА

У СВІТЛУ ПАМ'ЯТЬ

бл. п.

архітекта

АПОЛІНАРІЯ ОСАДЦИ

крім проголошених раніше, зложили пожертви ще такі особи:

НА ЦЕРКВУ ПОЛОЖЕННЯ РИЗИ ПРЕСВЯТОЇ БОГОРОДИЦІ в селі ВОЛОЩИНА на Україні
Віра і Роман Павлюк 100 дол., Ірина Мороз 25 дол., Нуся Демчук 25 дол. Разом: 150 дол.

НА ЦЕРКВУ СВ. ТРОЙЦІ в СІЛВЕР СПРІНҐ, Мериленд:
Модест і Наталія Захарченко 100 дол.

НА СЛУЖБИ БОЖІ:
Єпископ Августин Горняк, ЧСВВ, о. Христофор Войтина, Rev. Jonathan Morse, Осадца Марта, Галя і Мирон Винник, Віра і Роман Павлюк, о.Богдан Карась, Святослава Ященко, Надія Волинець, Paul & Monika Kean, Jan & Howard Thiel, William Hug, Леся і Вілліям Сакович, д-р Марія Клячко, мґр Ева Піддубчишин, Оля і Володимир Городецькі, Олександер і Дарія Леськів, Віра і Роман Павлюк, Анна Сонек, родина Михалевич, д-р Євген і Лідія Грабарчук, Ляля і Володимир Мацко, Дарія Сірко, Тося Ґамбель, Гельґа Рупнік, Борис Кекіш, Поля і Володимир Юркевич, Борис і Арліна Ґулай, Марта Чапельська-Яримович.

У першому проголошенні подяки неправильно подано прізвище. Має бути д-р Богдан Пітьо.

Усім жертводавцям дякую за молитви і пожертви.

Вдячна дружина ТАНЯ ОСАДЦА

З великим болем повідомляємо приятелів і знайомих, що 18-го грудня 1997 р. в Монтреалі відійшов у вічність

сл. п.

ІВАН ВОХНАМИН

відомий мистець і фотограф
нар. 6-го квітня 1918 р. у Перемишлі.

Залишив у глибокому смутку:
дружину — ОЛЕНУ
сестру — ОЛЕНУ
сина — ЮРІЯ
племінників — МИХАСЯ і АДРІЯНА

Славна і вічна йому пам'ять, а канадська земля хай буде йому легкою!

З болем і смутком повідомляємо членів Фундації УВУ в ЗСА, жертводавців Фундації УВУ, професуру і студентів УВУ, та українське громадянство, що дня 2-го січня 1998 р. несподівано помер у Мюнхені

св. п.

проф. д-р

ЗИНОВІЙ СОКОЛЮК

Проректор Українського Вільного Університету і довголітній декан факультету права і суспільно-економічних наук, нар. 1926 р. в Белзі, Західна Україна.

ПОХОРОН відбудеться в четвер, 8-го січня 1998 р. о год. 2-ій на кладовищі Нортфрідгоф у Мюнхені.

Дружині, ближчій і дальшій родині покійного в Німеччині і в Україні висловлюємо наше співчуття.

ФУНДАЦІЯ УВУ В ЗСА

УКРАЇНСЬКИЙ ХОР „ДУМКА"
з Ню Йорку ділиться сумною вісткою з цілою українською громадою, що 22-го грудня 1997 р. відійшов у вічність

бл. п.

о. протопресвітер

ВОЛОДИМИР БАЗИЛЕВСЬКИЙ

довголітній настоятель катедри св. Володимира Великого в Ню Йорку, великий приятель хору „Думка"

Вічна йому пам'ять!

Опечаленій родині покійного складаємо глибокі співчуття.

УПРАВА і ЧЛЕНИ ХОРУ „ДУМКА"

Космос...

(Закінчення зі стор. 1)

карбовано моє ім'я і дата здійснення полету. Цю відзнаку вручив директор космічного центру ім. Джансона д-р Еббі. Церемонія вручення медалі відбувалася в урочистій обстановці, були присутні астронавти, керівники центру, представники засобів масової інформації. А тепер на згадку про нашу зустріч хотів би вам подарувати емблему залоги „Колюмбії". Як бачите, на ній вміщені всі прізвища космонавтів, а поруч з моїм ім'ям зображено український державний прапор.

— Дуже вдячний вам за цей подарунок, який постійно буде мені нагадувати про звитяжця космосу, яким гордиться український народ. Я мав нагоду інтерв'ювати першого в світі космонавта Юрія Гагаріна. Він зокрема підкреслив, що найбільш відповідальними і важкими для людини є запуск і приземлення космічного корабля. Як здіймалася до зірок і поверталась на землю „Колюмбія"?

— Насамперед варто відзначити ролю Юрія Гагаріна, як першопроходця космосу. Перед ним ніхто не літав до зірок і ніхто не знав, чим закінчиться полет, який був здійснений 12-го квітня 1961 року. Без перебільшення можна сказати, що це був великий подвиг, який відкрив нову сторінку в пізнанні людського всесвіту.

Насправді, запуск космічного корабля, його вихід в орбіту та приземлення є найбільш відповідальними і небезпечними етапами космічного полету. Корабель та його залога переносять великі перевантаження, входячи в земну атмосферу, він нагрівається до дуже високої температури, яка сягає півтори тисячі ступенів Цельзія. Члени залоги не відчувають вогненого вихору тому, що спеціяльні термостійкі плитки, якими облицьований корабель, поглинають тепло.

— Довгих двадцять років ви йшли до здійснення своєї мрії. Принагідно запитати: чи думали колись, що доведеться здійснити полет на американському кораблі?

— Якщо бути гранично відвертим, то мушу визнати, що таке навіть не могло приснитися. Однак міняються часи, а з ними міняються відносини між країнами, зокрема між Україною та Америкою. Все це і зробило можливим мій полет на кораблі „Колюмбія".

— Яке враження справили на вас американські астронавти?

— Астронавти, як і всі американці, прекрасні люди, в моїй пам'яті надовго залишаться спогади про колег по професії. Вони є справжніми спеціялістами найвищої кваліфікації. Пошлюся хоча б на командира корабля Кевіна Крегела та пілота Стівена Ліндзі, про яких можу сказати, що вони справжні аси військової авіяції. Я неодноразово літав з ними на американських винищувачах і мав змогу переконатися в їх неабияких здібностях. Вони не тільки досконало володіють сучасною технікою, але і духовно багаті. Напевно це йде від вірного служіння Богові, дотримання всіх релігійних настанов.

— Коли ви були в космосі, я мав нагоду познайомитися з вашим дублером Ярославом Пустовим і поцікавився, якої він думки про цей полет.

— Я високої думки про Пустового, він добрий спеціяліст, досвідчений інженер, який перед від'їздом до Америки успішно захистив у Харківському університеті дисертацію, що має велике практичне значення. Я глибоко переконаний, що Ярослав не підведе в космосі, з ним, як говорили наші батьки, можна в розвідку іти.

— Відомо, що під час полету „Колюмбії" відбулася радіотелефонічна розмова Леоніда Кучми з вами. Пригадується, що глава української держави запросив ваших колег відвідати Україну. Чи приняли вони це запрошення?

—Мої колеги з великим задоволенням приняли запрошення нашого Президента. Мені видається, що їх візит може відбутися десь весною цього року, коли у Києві зацвітуть каштани.

— Коли збираєтесь повернутися на батьківщину? Які ваші пляни на майбутнє?

— З нетерпінням очікую цього дня, скучив за Києвом, за друзями, за працею. Передбачено повернення в Україну 14-15-го січня 1998 року. А що стосується майбутнього, то можу сказати: космонавтика моя професія і я продовжу працю в цій галузі. В Україні діє Національна космічна агенція, є група космонавтів, налагоджено виробництво найбільш сучасних ракет-носіїв. З великим задоволенням я довідався про те, що Верховна Рада України затвердила космічну програму на 1998–2002 роки. Отже, буде до чого докладати рук, відкривається широкий простір для моєї майбутньої праці.

— Яке ваше ставлення до того, що Ліберально-Республіканська Партія висунула вас своїм кандидатом до Верховної Ради?

— Це питання мені вже неодноразово задавали, вияснюючи, якій партії віддаю перевагу? Всім давав однозначну відповідь: кожна людина повинна займатися своїми справами, я особисто не політик і не бажаю ним бути. В Конституції України вказується, що депутатом Верховної Ради може бути людина, яка останні п'ять років проживала в Україні, а я останній рік перебував в Америці. Окрім того, міняти свою професію не збираюсь, а між тим, депутати зобов'язані постійно працювати у Верховній Раді.

— Якщо я вас правильно зрозумів, то ви не дали згоди кандидувати?

— Саме так.

— Українська громада Америки цікавиться, чи передбачені ваші зустрічі із земляками? Якщо так, то де і коли?

— В Гюстоні я вже мав зустріч з місцевою українською громадою. А далі ось що: 6-го січня вилітаю до Вашінгтону на запрошення амбасади України в Америці. Там же передбачено зустріч з українською громадою, яка запланована на 9-го січня. Передбачається також поїздка до Ню Йорку, Чикаго та Бостону.

— Чи можу задати кілька питань, які стосуються вашого особистого життя?

— Прошу.

— В американській пресі не було приділено належної уваги вашій родині. Тому я просив би представити читачам, так би мовити, її візитову картку.

— Про мою родину можна багато розповідати, однак я зупинюсь лише на окремих моментах з її біографії. Напевно, найперше слід представити батьків, які були сільськими вчителями. Мого батька звати Костянтин, він учасник Другої світової війни, служив у полковій розвідці, кілька разів був поранений. Осколки мін, що вп'ялися в його тіло, стали причиною передчасної смерти. Мою улюблену матусю звати Ніна, вона родом з Миколаївської области, її дівоче прізвище Гончаренко, багато років вчителювала в селі Плішківці, Хотинського району, Чернівецької области. Тепер вона продовжує жити в тому самому будинку, де я народився. У мене двоє братів, старший Володимир, він закінчив Харківський авіяційний інститут, а другий Сергій — мій близнюк — випускник Чернівецького Університету, став здібним математиком. А тепер представлю свою сім'ю. Дружина Віра закінчила педагогічний інститут, викладала англійську мову, багато років працювала в космічному центрі перекладачем. Маю двох синів, старший Володимир, якому 23 роки, пішов моєю дорогою. Він закінчив військове училище, став авіяційним інженером. Молодший син Дмитро вчиться в сьомій клясі, теж мріє про космонавтику. Ось, здається, і все.

— Даруйте, ви ж забули про себе розповісти.

— Якщо в цьому є потреба, то коротко оповім. Середню школу закінчив в селі Плішківці, про яке вже згадував, одержав атестат зрілости разом із срібною медалею. Потім подався до Чернігова, де поступив у вище військове авіяційне училище. Швидко минули роки навчання і я став літуном-винищувачем. Впродовж п'яти років працював інструктором в цьому ж училищі. В 1976 році, здолавши конкурс, в якому на одне місце претендувало 25 офіцерів, був зарахований до групи космонавтів „Буран". Так називається космічний корабель, багато в чому подібний до американського. Я готувався стати командиром „Бурана". Одночасно займався випробуванням новітніх совєтських винищувачів. На моєму рахунку 54 типи бойових машин, які я випробував у повітрі. Можу ще додати, що закінчив авіяційний інститут.

— На космодромі в полет вас проводжали дружина, брати, однак свідком важливої події не стала ваша матір. Що завадило її приїздові до Америки?

— Я, звичайно, дуже шкодую, що серед тих, хто мене проводжав з зустрічав не було на космодромі моєї матусі, яку дуже люблю. Стан здоров'я дозволяв їй здійснити подорож за океан, однак вона відмовилася приїхати через те, що тяжко буде дивитися, як я піднімаюсь в небо.

— Наша бесіда відбувається напередодні великого свята — Різдва Христового. Дозвольте поцікавитися, чи ви вірите в Бога?

— На це питання однозначної відповіді не можу дати. В той час вважаю, що кожна людина повинна сама прийти до Бога. Я вже зробив перший крок на шляху до нього. В Америці почав ходити до церкви, придивлятися до того, як люди моляться, уважно прислухався до проповідей священика.

— А тепер можете скористатися нагодою, щоб напередодні нового року звернутися до української громади Америки. Будь ласка.

— Українському народові хочу побажати терпіння, щоб пережити важкі часи. Я глибоко переконаний, що молода незалежна держава підніметься на ноги і стане квітучою, багатою країною.

Українській діяспорі бажаю здоров'я, успіхів. Дуже приємно, що багато наших краян та їх діти не забувають рідної мови, звичаїв та національних традицій. Хочеться, щоби в майбутньому вони пам'ятали, хто є вихідцями з України.

Принагідно висловлюю подяку українській громаді Гюстону, яку очолює Олексій Сіленко, його заступникові Василеві Дякові, а також Оксані та Михайлові Данилюкам.

Отож, всього вам найкращого, друзі!

Слава Україні!

Володимир...

(Закінчення зі стор. 1)

але і цей шлях ми перейдемо переможно".

Небагато осталось тих, хто пам'ятає його, в тому тих, кого він колись боронив перед польським судом. Подаємо кілька біографічних інформацій: народився В. Старосольський в Ярославі 8-го січня 1878 року. Студіював у Львові, Кракові, Відні де здобув докторат у 1903 році. Поглиблював студії в Берліні, Ґраці, Гайдельберзі.

За студентських часів був співосновником „Молодої Громади", до якої належала молодь різних партій. Боролись за Український Університет, організували „селянські страйки". Співорганізатор і член проводу УСС. В 1919 році товариш міністра закордонних справ УНР і професор Університету в Кам'янці Подільському, згодом професор УВУ у Відні і Празі, теж Господарської Академії в Подєбрадах. Дійсний член НТШ. Вернувшись до Львова в 1928 році, адвокат, оборонець в політичних процесах. Арештований в грудні 1939 року, помер в Маріїнському таборі 1942 року.

Одружений з Дарією Шухевич, піаністкою, активною в громадському житті. Померла на засланні в Казахстані 1941 року.

Н. Н.

НЕ СОЛІСТИ, А КОМПОЗИТОРИ

У числі „Свободи" 246 з 26-го грудня 1997 року, у вістці про успіх камерного хору „Київ" і рецензію, що появилася в „Ню Йорк Таймсі", подано помилково при вичислених рецензентом композиторах слово „солісти", коли це, за виїмком М. Степурка, все композитори. — **Ред.**

В АМЕРИЦІ

У СЕРЕДУ, 31-ГО ГРУДНЯ, на лещатарських з'їздах у Аспен, Кольо., в трагічному випадку під час товариської гри у футбол на снігу, від поранень голови загинув 39-річний Майкл Кеннеді син Роберта Ф. Кеннеді, брата покійного президента ЗСА Джана Ф. Кеннеді. Приватні поминки відбулися у п'ятницю, 2-го січня, а похорон в суботу, 3-го січня, на цвинтар „Голігуд" у Бруклайн, Масс., де спочивають його бабуня і дідо та брат Дейвид. Смерть М. Кеннеді це чергова трагедія третього покоління цієї найвизначнішої американської родини, котра й без того позначена незавидними ударами долі — смертю, наркоманством, алькоголізмом, непристойною поведінкою, розводами, а навіть кримінальними звинуваченнями.

МИНУЛОЇ СЕРЕДИ, 31-ГО ГРУДНЯ, родина убитої грузинським дипломатом у Вашінгтоні в автомобілевій катастрофі юначки, склала два цивільні судові позови, котрими домагаються від згаданого дипломата грошових відшкодувань. Тому два тижні грузинського дипломата Ґеорґія Махарадзе,котрого лава присяжних визнала винним і котрий минулого жовтня сам признався до вини ненавмисного вбивства, засуджено на ув'язнення від 7 до 21 один років. Ґ. Махарадзе, під впливом алькоголю, їхав автом у місті зі швидкістю 70 миль на годину та в результаті зачіпив кілька автомобілів. Пасажиром в одному ним зачіплених авт була 16-річна Жовієн Валтрік, яка загинула. Адвокати матері загиблої заявили, що ці судові позови є в пам'ять її загиблої дочки та допоможуть запобігти іншій невинній людині загинути з рук п'яного дипломата.

У СВІТІ

З КУБИ ВТІК ВІДОМИЙ ГРАЧ бейзболу Орляндо Гернандез, який намагається дістати політичний притулок в ЗСА для всіх семи осіб, які втікали разом з ним. Покищо Державний департамент ЗСА погодився дати політичний притулок йому, його нешлюбній дружині Норіс Бош та ще іншому колишньому грачеві кубинської дружини бейзболу Альбертові Гернандезові Перезові. Державний департамент повідомив, що рішення кому з цієї групи надати політичний притулок було зроблено на базі зізнань про переслідування обидвох згаданих спортовців. Покищо всі згадані втікачі затримались у Нассо на Багамських островах і там дожидатимуть дальшого вирішення їхнього прохання.

У СВОЇЙ НОВОРІЧНІЙ ПРОМОВІ в Римі у четвер, 1-го січня, Папа Іван Павло II зазначив, що ґльобалізація економіки мусить іти в парі з миром і солідарністю. Він уважає, що цей процес, так конечний всьому людству, мусить поширюватися на базі справедливої безсторонности та солідарности, щоб оминути будь-яких вирізнень окремих народів і угрупувань. Це вперше Папа Римський заторкнув питання рівноправности та справедливости у своїй новорічній промові, бо уважає, що можливість користати з цього ґльобального процесу повинні мати всі народи однаково. В іншому випадку це може довести до ще більшої нестабільности та ворогування у світі.